Instalacja i konfiguracja serwera DHCP +dhcpv6

Założenia: praca w parach. Konfiguracja klient – serwer. Ubuntu server + stacje: windows i ubuntu desktop Zachowaj na koniec zajęć plik konfiguracyjny dhcpd.conf w swoim katalogu domowym!!!

Zadanie 1

- 1) Zaloguj się na konto administrator i dodaj swoje konto do grupy sudo: sudo usermod nazwa_konta -G sudo
- 2) Odłącz stacje windows od internetu.
- 3) Zaloguj się na swoje konto na minimum pięciu terminalach. (Alt+F2, Alt+F3, ... na logi, na edycję pliku ,na komendy, , na restart usługi, na dokumentację)
- 4) Przed przystąpieniem do pracy trzeba odinstalować serwer dhcp: sudo apt *remove isc-dhcp-server --purge -y*
- 5) Zainstaluj serwer DHCP. (*sudo apt install isc-dhcp-server*)
- 6) Sprawdź czy jest zainstalowana paczka w systemie: sudo apt list --installed | grep dhcp

```
isc-dhcp-client/focal-updates,
isc-dhcp-common/focal-updates,
isc-dhcp-server/focal-updates,
```

- 7) Skopiuj plik /etc/dhcp/dhcpd.conf do swojego katalogu domowego /home/twoje_konto/
- 8) Skonfiguruj plik /etc/dhcp/dhcpd.conf (przykładowy plik znajduje się w: /usr/share/doc/isc-dhcp-server/examples/dhcpd.conf.example otwórz go na 5 terminalu)

```
andrzej@servubu:/etc/dhcp$ sudo cat /usr/share/doc/isc-dhcp-server/examples/dhcp
g) d.conf.example | less
```

Otwórz plik dhcpd.conf w vi lub nano lub mcedit (przykładowe polecenie: sudo vi /etc/dhcp/dhcpd.conf)

- 10) Skonfiguruj serwer tak, aby:
 - a) był serwerem podrzędny
 - b) automatyczne aktualizacje ddns ustaw na none
 - c) poziom logów ustaw na 7
 - d) określ domenę na "klasaXY.example.org"
 - e) ustaw DNSy: 8.8.8.8, 8.8.4.4
 - f) czas dzierżawy 1 minuta, maksymalny czas 3 minuty
 - g) pracował na podsieci:
 - złożonej z 8 adresów IP, którą wyznaczysz z sieci 172.21.194.128/25.
 Klient powinien uzyskać adres ip z końcówką 179 lub 181.

```
ddns-update-style none;
not authoritative;
log-facility local7;

# A slightly different configuration for an internal subnet.
subnet 172.21.194.176 netmask 255.255.255.248 {
  range 172.21.194.179 172.21.194.180;
  option domain-name-servers 8.8.8.8, 8.8.4.4;
  option domain-name "klasa3T1.example.org";
  option subnet-mask 255.255.255.248;
  option routers 172.21.194.177;

# option broadcast-address 172.21.194.183;
  default-lease-time 60;
  max-lease-time 180;
```

11) Ustaw kartę sieciową dolną **(w sali 70: eno1 lub enp3s0)** tak, aby serwer DHCP mógł na niej pracować, użyj komendy ip, np.:

```
andrzej@servubu:~$ sudo ip addr add 172.21.194.177/29 dev enp0s8
andrzej@servubu:~$ sudo ip link set enp0s8 up
andrzej@servubu:~$ ip a
```

12) Podaj na jakim interfejsie pracuje usługa DHCP w pliku /etc/default/isc-dhcp-server:

```
# On what interfaces should
# Separate multiple ir
INTERFACESv4="enp0s8"
INTERFACESv6=""
```

13) Zrestartuj usługę dhcp poleceniem:

```
sudo systemctl restart isc-dhcp-server
```

14) W logach nie może być błędów, szukamy wpisu:

```
Oct 11 09:15:03 servubu dhcpd[4388]: Listening on LPF/enp0s8/08:00:27:e3:7b:7a/1 72.21.194.176/29
```

- 15) Jeśli wystąpią błędy podczas uruchamiania to popraw plik /etc/dhcp/dhcpd.conf, i zrestartuj usługę.
- 16) Sprawdź czy istnieje proces dla serwera DHCP poleceniem: ps aux | grep isc-dhcp-server

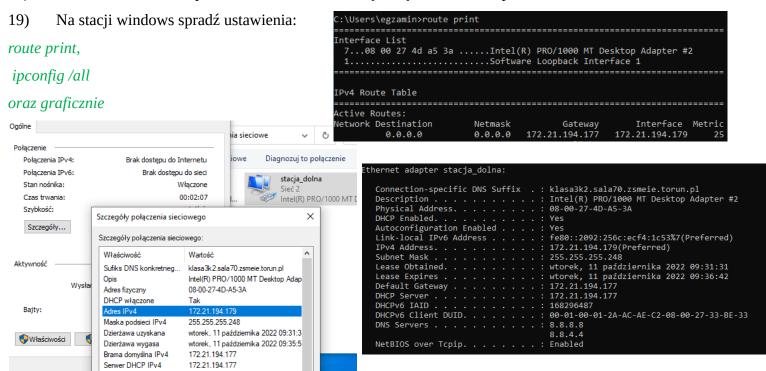
htop -> F3 wpisać dhcp i enter, wyjście q

oraz

```
1000 yum 20 0 3200 1030 004 3 0.0 0.0 0.00 ubus-rum-session -- ynome-session --autostart /usr/share/y
2102 dhcpd 20 0 38364 10284 5796 S 0.0 0.4 0:00.00 dhcpd -user dhcpd -group dhcpd -f -4 -pf /run/dhcp-server/
F1<mark>Help F2Setup F3Search</mark>F4<mark>Filter</mark>F5<mark>Tree F6SortBy</mark>F7<mark>Nice -</mark>F8<mark>Nice +F9Kill F10Quit</mark>
```

17) Sprawdź zawartość logów poleceniem na 4 terminalu: *sudo journalctl -f (preferowana metoda) lub sudo journalctl -u isc-dhcp-server --since today (klawisz Page Down)*

Na kliencie windows pobierz ustawienia na dolną kartę z serwera dhcp. 18)

Sprawdź zawartość logów na serwerze: 20)

Serwery DNS IPv4

```
Oct 11 09:31:31 servubu dhcpd[4490]: DHCPDISCOVER from 08:00:27:4d:a5:3a via enp
0s8
Oct 11 09:31:32 servubu dhcpd[4490]: DHCPOFFER on 172.21.194.179 to 08:00:27:4d:
a5:3a (stacja) via enp0s8
Oct 11 09:31:32 servubu dhcpd[4490]: DHCPREQUEST for 172.21.194.179 (172.21.194.
177) from 08:00:27:4d:a5:3a (stacja) via enp0s8
Oct 11 09:31:32 servubu dhcpd[4490]: DHCPACK on 172.21.194.179 to 08:00:27:4d:a5
:3a (stacja) via enp0s8
```

21) Wykonaj w sekcji host rezerwację dla stacji windows.

8888 8.8.4.4

```
Dodaj DNS: 8.8.8.8 oraz 1.1.1.1 w sekcji host, a
```

domyślny czas dzierżawy ustaw na 2 minuty,

maksymalny czas dzierżawy ustaw na 6 minuty,

```
host windows10 {
        hardware ethernet 08:00:27:4d:a5:3a;
        fixed-address 172.21.194.181;
        option domain-name-servers 8.8.8.8, 1.1.1.1;
        default-lease-time 120;
        max-lease-time 360;
} # koniec subnetu
```

- 22) Pobierz nowe ustawienia na stacji.
- 23) Zmień kolejność dnsów. Pobierz nowe ustawienia na stacji.
- 24)

```
over a maximum of 30 hops:
                                                                   <1 ms
                                                                             1 ms 172.21.194.177
                                                          1 ms
Sprawdzenie trasy ze stacji windows:
                                                                                   10.0.2.2
```

C:\Users\egzamin>tracert wp.pl

Tracing route to wp.pl [212.77.98.9]

25) Na kliencie ubuntu desktop wydaj komendę: ip a, jeśli brakuje nowych ustawień wydaj komendę: dhclient w celu pobrania ustawień.

Na kliencie ubuntu desktop wydaj komendy: *ip a, ip r, nmcli, route, resolvectl* w celu sprawdzenia konfiguracji. Efekt użycia polecenia nmcli:

```
administrator@pp:~$ nmcli
enp0s8: połączono do Połączenie przewodowe 2
        "Intel 82540EM"
        ethernet (e1000), 08:00:27:D9:6B:1D, sprzet, MTU 1500
        domyślne IPv4
        inet4 172.21.194.179/29
        route4 172.21.194.176/29
        route4 0.0.0.0/0
        inet6 fe80::7785:f12d:9437:6f48/64
        route6 fe80::/64
enp0s3: rozłączono
        "Intel 82540EM"
        1 połączenie jest dostępne
        ethernet (e1000), 08:00:27:BB:32:B0, laczenie automatyc
lo: niezarządzane
        "lo'
        loopback (unknown), 00:00:00:00:00:00, oprogramowanie,
DNS configuration:
        servers: 8.8.8.8 8.8.4.4 158.75.22.164
        domains: klasa3T2.sala70.zsmeie.torun.pl
        interface: enp0s8
```

27) Sprawdzenie dnsów:

systemd-resolve --status | grep 'DNS Servers' -A2

lub resolvectl i cat /etc/resolv.conf

- 28) Wykonaj w sekcji host rezerwację dla stacji ubuntu.
 - Dodaj DNSy: 8.8.8.8, 1.1.1.1, 1.0.2.1 w sekcji host, a
 - domyślny czas dzierżawy ustaw na 2 minuty,
 - maksymalny czas dzierżawy ustaw na 8 minut.
- 29) Pobierz nowe ustawienia na stacji.
- 30) Zmień kolejność dnsów. Pobierz nowe ustawienia na stacji.
- 31) Sprawdź czas dzierżawy: sudo cat /var/log/syslog | grep dhcp

32) Sprawdzenie trasy ze stacji ubuntu: mtr strona

```
My traceroute [v0.93]
pp (172.21.194.178)
                                                                                                        2022-10-11T15:25:52+0200
Keys: Help
             Display mode Restart statistics Order of fields
                                                                                       Packets
                                                                                                               Pings
 1. _gateway
2. 10.0.2.2
                                                                                      0.0%
                                                                                                     1.3
                                                                                                           1.1
                                                                                                                 0.9
                                                                                                                       1.3
                                                                                                                              0.1
                                                                                      0.0%
                                                                                                     1.8
                                                                                                                 1.8
 3. 192.168.100.1
                                                                                      0.0%
                                                                                                           2.0
                                                                                                                        2.3
                                                                                                                       23.1
 4. 192.168.15.1
                                                                                      0.0%
                                                                                                     3.8
                                                                                                           5.5
                                                                                                                 1.9
                                                                                                           2.9
 5. 10.218.68.1
                                                                                      0.0%
 6. 85.31.243.1
                                                                                      0.0%
                                                                                                     3.5
                                                                                                           3.3
                                                                                                                 2.9
                                                                                                                        3.7
 toruh001rt04.inetia.pl
                                                                                      0.0%
                                                                                                                        4.8
8. (waiting for reply)
9. 87.204.224.236
                                                                                      0.0%
                                                                                                           6.5
                                                                                                                 6.0
                                                                                                                        6.7
                                                                                                                              0.2
10. warsb010rt05.inetia.pl
                                                                                      0.0%
11. krakt002rt01.inetia.pl
                                                                                      0.0%
                                                                                                б
                                                                                                     7.5
                                                                                                           7.0
                                                                                                                 6.4
                                                                                                                        8.1
12. (waiting for reply)
13. www.wp.pl
                                                                                      0.0%
                                                                                                6
                                                                                                     7.4 6.6
                                                                                                                 6.3 7.4
                                                                                                                              0.4
```

33) Włącz masquerade w celu przekazania internetu:

```
/etc/sysctl.conf ustaw(odkomentuj) net.ipv4.ip_forward=1
net.ipv6.conf.default.forwarding=1 (dla wersji 6 , opcjonalnie)
sudo sysctl -p , sprawdź cat /proc/sys/net/ipv4/ip_forward
sudo iptables -t nat -A POSTROUTING -s 172.21.194.176/29 -j MASQUERADE
```

Powyższe polecenia powinny wystarczyć!!! Jeżeli nie użyj dla iptables poniższego:

```
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -t nat -F
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -F
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -A FORWARD -o enp0s3 -i enp0s8 -s 172.21.194.17
6/29 -m conntrack --ctstate NEW -j ACCEPT
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -A FORWARD -m conntrack --ctstate ESTABLISHED,R
ELATED -j ACCEPT
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -t nat -A POSTROUTING -o enp0s3 -j MASQUERADE
andrzej@servubu:~$ sudo iptables -t nat -L
```

W powyższym karta enp0s3 to karta górna z dostępem do internetu, enp0s8 to karta dolna dla sieci lokalnej

- 34) Uruchom przeglądarkę na stacji roboczej w celu sprawdzenia dostępu do internetu.
- 35) Sprawdź listę dzierżaw na serwerze:

- 36) Zadanie 2: Skonfiguruj serwer tak, aby:
 - a) był serwerem podrzędny
 - b) automatyczne aktualizacje ddns ustaw na none
 - c) poziom logów ustaw na 5
 - d) określ domenę na "klasaXY.example.net"
 - e) ustaw DNSy: 1.1.1.1, 158.75.22.164, 8.8.4.4
 - f) czas dzierżawy 1 minuta, maksymalny czas 10 minut
 - g) pracował na dwóch podsieciach:
 - złożonej z 32 adresów IP, którą wyznaczysz z sieci 10.20.30.192/26.
 Klient powinien uzyskać adres ip z końcówką 230 lub 238.
 - złożonej z 16 adresów IP, którą wyznaczysz z sieci 192.168.70.64/27.
 Klient powinien uzyskać adres ip z końcówką 100 lub 101.
- 37) Na kliencie sprawdź pobrane ustawienia.
- 38) Skonfiguruj serwer do pracy w ipv6

```
39) Skopiowanie skryptu:
```

andrzej@servubu:~\$ sudo cp /etc/init.d/isc-dhcp-server /etc/init.d/isc-dhcp-server6

40) Skopiowanie pliku:

andrzej@servubu:~\$ sudo cp /etc/default/isc-dhcp-server /etc/default/isc-dhcp-server6

41) Konfiguracja /etc/default/isc-dhcp-server6:

```
# Defaults for isc-dhcp-server (sourced by /etc/init.d/isc-dhcp-server)
# Path to dhcpd's config file (default: /etc/dhcp/dhcpd.conf).
#DHCPDv4_CONF=/etc/dhcp/dhcpd.conf
DHCPDv6_CONF=/etc/dhcp/dhcpd6.conf

# Path to dhcpd's PID file (default: /var/run/dhcpd.pid).
#DHCPDv4_PID=/var/run/dhcpd.pid
DHCPDv6_PID=/var/run/dhcpd6.pid

# Additional options to start dhcpd with.
# Don't use options -cf or -pf here; use DHCPD_CONF/ DHCPD_PID in DPTIONS="-6"

# On what interfaces should the DHCP server (dhcpd) serve DHCP requests
# Separate multiple interfaces with spaces, e.g. "eth0 eth1".
INTERFACESv4="enp0s8"
INTERFACESv6="enp0s8"
```

42) Plik konfiguracyjny *dhcpd6.conf Open ⊞ # Server configuration file example for DHCPv6 default-lease-time 2592000; preferred-lifetime 604800; option dhcp-renewal-time 36; 9 option dhcp-rebinding-time 72; 1 allow leasequery; 3 option dhcp6.name-servers 3ffe:501:ffff:100:200:ff:fe00:3f3e; option dhcp6.domain-search "test.example.com", "example.com"; option dhcp6.info-refresh-time 21600; 8 subnet6 fc00::a00:27ff:fe95:9104/126 { range6 fc00::a00:27ff:fe95:9104 fc00::a00:27ff:fe95:9107;

```
43) Ustawienie karty:
```

andrzej@servubu:~\$ sudo ip -6 addr add fc00::a00:27ff:fe95:9104/126 dev enp0s8
andrzej@servubu:~\$ ip a

44) Uruchomienie

Log:

46)

andrzej@servubu:~\$ sudo systemctl restart isc-dhcp-server6
andrzej@servubu:~\$

```
45) Sprawdzenie procesów:
```

```
andrzej@servubu:~$ sudo ps aux | grep dhcp
           3033 0.0 0.1
                                                     16:32
                                                             0:00 sudo vi /etc/dhcp/dhcpd.conf
root
                            9320 4740 pts/1
                                                S+
           3034 0.0
                      0.3 21812 9716 pts/1
                                                S+
                                                     16:32
                                                             0:00 vi /etc/dhcp/dhcpd.conf
root
dhcpd
           3038 0.0 0.3 103900 10260 ?
                                                Ssl 16:33
                                                             0:00 dhcpd -user dhcpd -group dhcpd -f -4 -pf /run/dhcp-server
/dhcpd.pid -cf /etc/dhcp/dhcpd.conf enp0s8
dhcpd
           3396 0.0 0.2 101196 7892 ?
                                                Ssl 16:49
                                                             0:00 dhcpd -user dhcpd -group dhcpd -f -6 -pf /run/dhcp-server
/dhcpd6.pid -cf /etc/dhcp/dhcpd6.conf
root
           3433 0.0 0.1
                            9320 4748 pts/2
                                                S+
                                                     17:03
                                                             0:00 sudo vi /etc/default/isc-dhcp-server6
           3434 0.0 0.3 21824 9696 pts/2
                                                     17:03
                                                             0:00 vi /etc/default/isc-dhcp-server6
root
                                                S+
andrzej
           3447 0<u>.</u>0 0.0
                           6432
                                   656 pts/5
                                                S+
                                                     17:09
                                                             0:00 grep --color=auto dhcp
```

Oct 18 17:01:40 servubu dhcpd[3396]: Reply NA: address fc00::a00:27ff:fe95:910! nt with duid 00:01:00:01:2a:ac:ae:c2:08:00:27:33:be:33 iaid = 168296487 valid 00 seconds

)

47) Ustawienia pobrane na stacji windows:

Szczegóły połączenia sieciowego

Właściwość	Wartość	^
Adres IPv4	172.21.194.181	
Maska podsieci IPv4	255.255.255.248	
Dzierżawa uzyskana	wtorek, 18 paździemika 2022 16:50:3	}
Dzierżawa wygasa	wtorek, 18 paździemika 2022 16:52:4	
Brama domyślna IPv4	172.21.194.177	
Serwer DHCP IPv4 Serwery DNS IPv4	10.20.30.177	
	1.0.2.1	
	8.8.8.8	
Serwer WINS IPv4		
System NetBIOS przez T	Tak	
Adres IPv6	fc00::a00:27ff.fe95:9105	
Dzierżawa uzyskana	wtorek, 18 paździemika 2022 16:50:3	
Dzierżawa wygasa	czwartek, 17 listopada 2022 16:50:39	
Adres IPv6 połączenia I Brama domyślna IPv6	fe80::2092:256c:ecf4:1c53%7	
Serwer DNS IPv6	3ffe:501.ffff:100:200.ff.fe00:3f3e	

48) Ustawienia pobrane na stacji ubuntu:

3: enp0s8: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP group default link/ether 08:00:27:d9:6b:1d brd ff:ff:ff:ff:ff:ff inet 172.21.194.178/29 brd 172.21.194.183 scope global dynamic noprefixroute enp0s8 valid_lft 596sec preferred_lft 596sec inet6 fc00::a00:27ff:fe95:9107/128 scope global dynamic noprefixroute valid_lft 2591999sec preferred_lft 604799sec inet6 fe80::7785:f12d:9437:6f48/64 scope link noprefixroute

49) Graficznie:

valid lft forever preferred lft forever

50) Log dla stacji ubuntu z serwera:

Oct 18 17:17:49 servubu dhcpd[3396]: Reply NA: address fc00::a00:27ff:fe95:9107 to clie nt with duid 00:04:62:ae:70:af:97:32:03:ed:ac:e5:3a:8d:72:8c:63:05 iaid = -1350463619 v alid for 2592000 seconds

51) Sprawdzenie dzierżaw:

```
andrzej@servubu:~$ cat /var/lib/dhcp/dhcpd6.leases
# The format of this file is documented in the dhcpd.leases(5) manual page.
# This lease file was written by isc-dhcp-4.4.1
# authoring-byte-order entry is generated, DO NOT DELETE
authoring-byte-order little-endian;
server-duid "\000\001\000\001*\341yw\010\000'\343{z";
ia-na "'\000\010\012\000\001\000\001*\254\256\302\010\000'3\2763" {
  cltt 2 2022/10/18 14:50:38;
  iaaddr fc00::a00:27ff:fe95:9105 {
    binding state active;
    preferred-life 604800;
    max-life 2592000;
    ends 4 2022/11/17 14:50:38;
}
ia-na "}\217\201\257\000\004b\256p\257\2272\003\355\254\345:\215r\214c\005" {
  cltt 2 2022/10/18 15:16:33;
iaaddr fc00::a00:27ff:fe95:9107 {
    binding state active;
    preferred-life 604800;
    max-life 2592000;
    ends 4 2022/11/17 15:16:33;
  }
}
52)
        Dzierżawy dla wersji 4:
andrzej@servubu:~$ cat /var/lib/dhcp/dhcpd.leases
# The format of this file is documented in the dhcpd.leases(5) manual page.
# This lease file was written by isc-dhcp-4.4.1
# authoring-byte-order entry is generated, DO NOT DELETE
authoring-byte-order little-endian;
lease 172.21.194.179 {
  starts 3 2022/10/12 10:53:45;
  ends 3 2022/10/12 10:55:14;
  tstp 3 2022/10/12 10:55:14:
  cltt 3 2022/10/12 10:53:45;
  binding state free;
  hardware ethernet 08:00:27:4d:a5:3a;
  uid "001\\010\\000'M\\245:";
lease 172.21.194.180 {
  starts 3 2022/10/12 10:53:47;
  ends 3 2022/10/12 10:56:47;
  tstp 3 2022/10/12 10:56:47;
  cltt 3 2022/10/12 10:53:47;
  binding state free;
  hardware ethernet 08:00:27:d9:6b:1d;
server-duid "000\001\000\001*\341_\&\010\000'\343\{z";
```

53) Koniec